

Pojava svake nove knjige s područja plesnog folklora raduje poznavaoce narodne plesne umjetnosti, naročito one koje se praktički čave primjenom narodnog plesa. Ovaj put izdavač, Školska knjiga, započeo je vrijednu akciju, koju bi svakako trebalo nastaviti.

Iz uvoda se vidi da je knjiga prvenstveno namijenjena studentima fizičke kulture i nastavnicima fizičkog odgoja, koji su u okviru redovne nastave i slobodnih aktivnosti dužni upoznati učenike s nekim osnovnim primjerima i oblicima narodnih plesova. Može se pretpostaviti da je knjiga usklađena s nastavnim programima slušača škola za fizičku kulturu.

Izbor obuhvaća plesove svih republika i autonomnih pokrajina, a na početku je dat i osvrt na muzičku pratnju narodnih plesova. U uvodnom članku ima netačnosti i proizvoljnih tvrdnji. Među ostalim izostavljeni su muški sastavi kao vokalna pratnja plesovima. Autorica navodi da u Istru, Primorje i Dalmaciju nisu prodrli gudači i duhači instrumenti te harmonika. Međutim, u zapadnom dijelu Istre tzv. gunci (violine, ali i u društvu s duhačim instrumentima) bili su najrašireniji muzički sastavi; a harmonika ima posvuda, veoma mnogo baš i u Dalmaciji.

Izbor plesova pokazuje također neobične odnose. Dok je iz Hrvatske izabrano njih 25, iz Srbije 17, Slovenija je zastupana sa svega 6, Vojvodina s 5, Bosna i Hercegovina sa 6, Kosovo i Metohije s 3, Crna Gora s 4 te Makedonija sa 7 plesova. I unutar samih republika, odnosno pokrajina, izbor nije ujednačen. Nije rijetko da su izostavljeni baš najvažniji predstavnici pojedinih krajeva a donijeli neki nevažni, da su neki krajevi čak potpuno izostavljeni. U primjeru Slovenije to se dogodilo s Belom krajinom i Prekomurjem; iz Bosne i Hercegovine nema čitave Hercegovine i većeg dijela Bosne. Uzeta je samo okolica Sarajeva. Iz Hrvatske su potpuno izostavljeni: dubrovačka okolica, Pelješac, neretvansko, makarsko, kaštelansko i šibensko primorje, Bukovica i Ravni kotari, svi dalmatinski i primorski otoci. Hrvatsko primorje, Bilo-gora, Podravina, Moslavina, Kordun i Banija. Iz čitave Dalmatinske zagore uzeto je samo *vrločko kolo*, a iz Međimurja *Falila se Jagica divojka*, što nije narodni ples nego pjesma na čiju je melodiju jedan koreograf komponirao plesne korake.

Velika je greška što plesovi nisu tačno locirani i što autor nije naveo iz čije je knjige odnosno zbirke uzeo pojedine primjere. Dosta plesova ostalo je čak i bez šire lokacije (kraja) iako se za više njih moglo tačnije odrediti odakle su na temelju postojeće literature ili uz konsultaciju onih koji se stručno bave sakupljanjem narodnih plesova. Tako bi se znalo odakle su recimo *ersko*, *slovensko partizansko kolo*, *Ja posijah lubenice* i drugo. Ne bi se također dogodilo da neki plesovi budu pogrešno locirani, kao zagorski *šročeš* u Prigorje a sutomorska *vršuta* u Boku Kotorsku.

Uz spomenute nedostatke, neujednačenost izbora očituje se i u tome što se uz zapise izvornih plesova nalaze i izvodi iz scenskih obrada plesova sa repertoara gradskih folklornih grupa.

Literatura s područja narodnih plesova, a pogotovo bogate zbirke ustanova koje se bave njihovim proučavanjem, mogle su biti solidna osnova za izradu knjige za kojom se osjećala potreba, ali koja je na žalost iznevjerila očekivanja. Za tu su se knjigu, leđu ostalim, mogli upotrijebiti i umnoženi materijali što ih je Savez muzičkih društava Hrvatske priredio za slušače seminara o narodnim plesovima Jugoslavije, koje su sastavili najpoznatiji jugoslavenski stručnjaci za narodni ples, svaki za svoje područje.

Premda je riječ o knjizi koja nije pisana sa znanstvenim pretenzijama, ipak se moglo očekivati da će knjiga biti u svom izboru kompletnija a i pouzdanija u navodima.

Usprkos iznesenih zamjerki, materijal donesen u ovoj knjizi moći će djelomice korisno poslužiti čitaocima za koje je pripremljen.

Ivan Ivančan